

برنامه استراتژیک

مرکز تحقیقات بیماری های غیر واگیر

(NCDRC)

دانشگاه علوم پزشکی نیشابور

موفقیت سازمان‌ها در گرو مدیریت همراه با برنامه‌ریزی منطقی است. با برنامه‌ریزی استراتژیک، جهت‌گیری آینده سازمان به درستی تبیین شده و فراهم نمودن زمینه مناسب برای تفکر استراتژیک در پرسنل، باعث اتخاذ تصمیمات بر مبنای توسعه جامع و مستمر و در نهایت بصیرت در نواحی تحت کنترل سازمان و بهبود عملکردها خواهد شد. با عنایت به مسئولیت گسترش پژوهش‌های علمی در ارتباط با بیماری‌های غیرواگیر، با هدف همسویی با اهداف کلان نظام مقدس جمهوری اسلامی و کمک به ارتقاء موقعیت دانشگاه، برنامه استراتژیک مرکز تحقیقات بیماری‌های غیرواگیر تدوین گردید. امید بر این است با اجرای مستمر این برنامه در راستای ارتقای همه جانبه مرکز تحقیقات گام برداشته شود.

2- رسالت یا ماموریت (Mission)

مرکز تحقیقات بیماری‌های غیرواگیر زیرمجموعه معاونت تحقیقات و فناوری دانشگاه علوم پزشکی نیشابور است که به منظور ارتقای پژوهش‌های مرتبط با حوزه سلامت به‌ویژه حیطه بیماری‌های غیرواگیر و مراقبت‌های جامع سلامت (در سطوح پیشگیری، پیش‌آگهی و درمان) در دانشگاه علوم پزشکی نیشابور تشکیل شده است و تلاش می‌کند در ترویج پژوهش در کلیه سطوح دانشگاه و پاسخگویی به نیازهای سلامت در جامعه سرآمد باشد.

بیماری‌های غیرواگیر ((Noncommunicable Diseases (NCDs)) تهدید اصلی برای سلامت محسوب می‌گردند و در حال حاضر بیش از 80 درصد مرگ و میرها را شامل می‌شوند. NCDs تا حد زیادی قابل پیشگیری هستند اما عملکرد قابل قبولی برای تبدیل دانش یا شواهد موجود به اقدامات و سیاست‌گذاری‌های موثر انجام نشده است. بنابراین اولویت بندی موضوعات مربوط به NCDs برای پژوهش در زمینه توسعه مداخلات مبتنی بر شواهد از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است.

یکی از خلاهای موجود در شهر نیشابور، عدم شناخت از شیوع عوامل خطر و شناخت دقیق تعیین‌کننده‌های عوامل بیماری‌های غیرواگیر است. مرکز تحقیقات غیرواگیر در نظر دارد با انجام تحقیقات کاربردی علمی هدفمند و کلان در زمینه پیشگیری و درمان بیماری‌های غیر واگیر بر اساس اهداف برنامه تحول نظام سلامت حرکت نموده و با شناسایی عوامل خطر بیماری‌های غیرواگیر و برنامه‌ریزی جهت کنترل آنها به نتیجه‌گیری‌های جامعی در زمینه پیشگیری در سه سطح اول، دوم و سوم بیماری‌ها دست یابد. همچنین این مرکز با نایل شدن به اهداف و رسالت سازمانی خود در زمینه ارائه برنامه‌های کنترلی برپایه تحقیقات جامع علمی منجر به کاهش هزینه‌های کلان سازمانی و اجرای اقدامات موثر در راستای سلامت مردم را به همراه خواهد داشت.

3- چشم انداز (Vision)

این مرکز در نظر دارد به عنوان یکی از برترین مراکز پژوهشی در کلان منطقه 9 آمایشی و شرق کشور در زمینه پژوهش‌های منجر به تولید شواهد مرتبط با بیماری‌های غیر واگیر و سیاست‌های کلان نظام سلامت کشور باشد. این مرکز با بکارگیری نیروهای متخصص در راستای ارتقای سطح سلامت و گسترش علم و فناوری با فراهم آوردن امکانات کافی، شرایط انجام مطالعات تحقیقاتی اساتید و دانشجویان در جهت پیش‌آگهی، پیشگیری و درمان بیماری‌های غیرواگیر شهرستان را مهیا ساخته و در نظر دارد با ارتباط با مراکز علمی معتبر ملی و بین‌المللی کشور خاستگاه پژوهش‌های بنیادی و کاربردی در زمینه کنترل و درمان بیماری‌های غیرواگیر شود. همچنین مرکز تحقیقات بیماری‌های غیرواگیر در نظر دارد در سال‌های آتی با بهبود مستمر فعالیت‌های علمی و کاربردی، تأمین فضای فیزیکی موردنیاز، منابع مالی و انسانی، ضمن کسب موافقت قطعی از وزارت متبوع، به یکی از مراکز و قطب‌های علمی مهم در سطح منطقه تبدیل گردد.

4- اهداف (Goals)

- 1- توسعه تولید علم با افزایش تولید مقالات معتبر داخلی و خارجی در زمینه بیماری‌های غیرواگیر
- 2- انجام تحقیقات کاربردی مورد نیاز جامعه در زمینه‌های پیشگیری، بهداشتی و درمانی مرتبط با بیماری‌های غیرواگیر
- 3- تقویت ظرفیت پژوهشی و حمایت جهت ایجاد بستر مناسب برای انجام تحقیقات بالینی و پایه اولویت دار در زمینه بیماری‌های غیرواگیر
- 4- انجام پژوهش‌های بنیادی-کاربردی در جهت تولید علم و کمک به حل مشکلات منطقه ای و بین‌المللی در زمینه بیماری‌های غیر واگیر
- 5- ترویج همکاری علمی با سایر مراکز تحقیقاتی در قالب اجرای طرح‌های مشترک در سطح ملی و بین‌المللی
- 6- ایجاد شرایط مناسب جهت تربیت و بکارگیری نیروی انسانی محقق در زمینه کنترل بیماری‌های غیرواگیر
- 7- کمک جهت گسترش دانش افراد جامعه (اعم از اعضای هیئت علمی، دانشجویان و آحاد افراد جامعه) در زمینه بیماری‌های غیرواگیر
- 8- انجام پژوهش‌های بنیادی اپیدمیولوژیک و بالینی برای اصلاح نظر ارائه خدمات بهداشتی درمانی کشور به منظور جوابگویی به نیازهای جامعه در زمینه بیماری‌های غیرواگیر
- 9- کمک جهت ارتقاء سطح مداخلات به منظور کاهش عوامل خطر اصلی و مشترک بیماری‌های غیرواگیر
- 10- مشارکت با نهادهای مرتبط برای پیشگیری و کنترل بیماری‌های غیرواگیر

5- ارزیابی محیط داخلی (نقاط قوت و ضعف) و خارجی (تهدیدها و فرصتها)

ارزیابی محیط داخلی

برای انجام این مرحله اعضای هیات موسس و شورای پژوهشی مرکز در جلسات بحث و بارش افکار شرکت کردند و فهرستی از نقاط ضعف و قوت درونی مرکز به شرح ذیل تهیه گردید.

ارزیابی محیط خارجی

برای انجام این مرحله اعضای هیات موسس و شورای پژوهشی مرکز در جلسات بحث و بارش افکار شرکت کردند و فهرستی از فرصتها و تهدیدهای برون مرکز به شرح ذیل تهیه گردید.

محیط داخلی

نقاط قوت (Strengths):

- 1- وجود زیرساختهای اولیه لازم
- 2- توجه ویژه دولت به تحقیقات
- 3- توانایی تیم علمی مرکز تحقیقات در طرح های کاربردی در زمینه بیماری های غیرواگیر
- 4- تعدد مقالات بین المللی چاپ شده توسط اعضای مرکز
- 5- برخورداری از هیئت علمی های بالینی و متخصص در زمینه بیماری های غیر واگیر
- 6- تجهیزات آزمایشگاهی نسبتا مناسب جهت انجام پژوهشهای بنیادی و کاربردی
- 7- امکان همکاری و ارتباط با سایر مراکز تحقیقاتی و ارگانها
- 8- توانایی بالقوه مرکز برای تولید دانش
- 9- توانایی بالقوه مرکز برای انتشار نتایج پژوهش
- 10- شایستگی و مجرب بودن اعضا و مدیران مرکز
- 11- آگاهی اعضای هیات علمی نسبت به پژوهش در حیطه های تخصصی پزشکی
- 12- بالا بودن کیفیت طرح های پژوهشی
- 13- بالا بودن کیفیت انتشارات
- 14- همکاری با مراکز پژوهشی معتبر
- 15- همکاری با سایر دانشگاه های علوم پزشکی

نقاط ضعف (Weakness):

- 1- ارتباطات بین المللی ضعیف با مراکز تحقیقاتی خارج از کشور
- 2- تعداد ناکافی هیئت علمی پژوهشی
- 3- تعداد کم دانشجوی تحصیلات تکمیلی جهت فعالیت در پروژه های تحقیقاتی
- 4- بودجه ناکافی جهت انجام طرحهای تحقیقاتی
- 5- فرسایشی بودن روند انجام خرید تجهیزات
- 6- ناکافی بودن روحیه انجام کارهای تیمی
- 7- ناکافی بودن امکانات آزمایشگاهی
- 8- کاهش علاقه اساتید به پژوهش

محیط خارجی

فرصت ها (Opportunity):

- 1- نیاز فراوان به تحقیقات کاربردی در زمینه اپیدمیولوژی، عوامل خطر، پیش آگهی، پیشگیری و درمان بیماری های غیرواگیر
- 2- دومین شهر پر جمعیت استان بعد از مرکز استان
- 3- حمایت مالی افراد خیر و NGO (Non-Governmental Organization) ها
- 4- پدید آمدن فرصتهای تحقیقاتی در جامعه با توجه به تغییرات سیاسی، اجتماعی و زیست محیطی
- 5- ارتباط نزدیک با مرکز کوهورت سلامت سالمندی نیشابور و مهیا بودن استفاده از نمونه ها و داده های آن
- 6- ارتباط زمینه فعالیت مرکز بیماری های غیرواگیر با اکثر رشته های تخصصی بالینی
- 7- نیاز مراکز درمانی و بیمارستانی به فیلدهای تحقیقاتی بیماری های غیرواگیر
- 8- امکان همکاری در انجام پروتکل های تشخیص و درمان
- 9- داده های موجود در دانشگاه علوم پزشکی نیشابور در زمینه بیماریهای غیرواگیر
- 10- تسهیل انتقال دانش از طریق دسترسی گسترده به اینترنت

تهدیدها (Threats):

- 1- تخصیص اعتبارات و امکانات دولتی به مراکز خاص
- 2- انتقالی برخی از اعضای هیئت علمی مرکز تحقیقات به دانشگاه های همجوار و عدم جایگزینی آن ها با اعضای دیگر هیئت علمی
- 3- وجود تحریم و کمبود مواد مصرفی و مشکلات موجود در تهیه آن
- 4- کمبود نیروهای متخصص بالینی
- 5- پایین بودن سطح سواد سلامت عموم در حوزه بیماری ها
- 6- نداشتن اعتبارات مالی در مرکز تحقیقات به دلیل نداشتن موافقت قطعی
- 7- تعداد کم دانشجویان تحصیلات تکمیلی جهت فعالیت در طرح های تحقیقاتی
- 8- ناپایداری حمایت های مالی از سوی دولت
- 9- ناکافی بودن همکاری سیاست گزاران با مراکز تحقیقاتی
- 10- ناهماهنگی فرآیندهای مالی با فرآیندهای اجرایی طرح های پژوهشی
- 11- ضعف معیارهای مورد استناد در وزارت بهداشت در زمینه ارزشیابی مراکز تحقیقاتی به دلیل منطبق نبودن با تیپ بندی دانشگاه ها

6- استراتژی های عملیاتی:

توسعه و رشد مقالات علمی و تحقیقاتی:

- 1- افزایش چاپ مقالات علمی اعضای هیات موسس، هیات علمی و پژوهشگران مرکز در مجلات معتبر بین المللی
- 2- ترویج ترجمان دانش

توسعه همکاری های پژوهشی در سطح منطقه، ملی و بین المللی:

- 1- همکاری با سازمان ها، مراکز تحقیقات و مراکز ملی کشور
- 2- طراحی و اجرای پروژه های مشترک با سایر دانشگاه ها و مراکز تحقیقاتی کشور
- 3- حمایت طلبی از سایر سازمان ها و ارگان ها و پذیرش سفارشات ارگان ها درخصوص انجام طرح های تحقیقاتی مورد نیاز ایشان.

آموزش و توانمندسازی اعضای هیات علمی

- 1- برگزاری کارگاه ها و سمینارهای علمی در سطح دانشگاه، منطقه و کشور
- 2- حمایت از پژوهشگران جهت استفاده از فرصت های مطالعاتی
- 3- حمایت از پژوهشگران جهت شرکت در سمینارها و کنگره ها

توسعه امکانات فنی و آزمایشگاهی:

- 1- تعیین فضای مستقل فیزیکی جهت انجام آزمایشات در مرکز تحقیقات
- 2- تهیه تجهیزات جهت نگهداری نمونه های سرمی بیماران

تولید دانش:

- 1- تهیه بانک اطلاعات قدرتمند در زمینه شیوع و بروز بیماری ها در سطح شهرستان، منطقه و استان با استفاده از سامانه داده های مکانی و اطلاعات اپیدمیولوژیک
- 2- تهیه سامانه اطلاعات اپیدمیولوژیک بیماری های غیرواگیر در حوزه شهرستان و مناطق تابعه
- 3- راه اندازی برنامه رجیستری یا نظام ثبت بیماری های غیرواگیر با اولویت بر روی بیماری های قلبی عروقی و استروک و ایجاد دیتا بیس یا پایگاه اطلاعاتی از عوامل موثر بر بیماری های غیرواگیر

4- تحلیل اطلاعات بر اساس داده های کوهورت ، انجام مطالعات ثانویه و تاثیرگذار

انجام وظایف در راستای ماموریت های محوله از سوی وزارتخانه ودانشگاه به مرکز

1- اعلام فراخوان به محققین

2- حمایت مالی از محققین